

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов, 66
Tel. + 359 /73/ 8855 01, Fax: + 359 /73/ 8855 16

E-mail: info@swu.bg
<http://www.swu.bg>

Катедра "Икономика" Информационен пакет ECTS

Специалност Международен бизнес

Образователно–квалификационна степен: Магистър

ЦЕЛ НА ПОДГОТОВКАТА

Магистърската програма по специалност "Международен бизнес" има за задача да подготви квалифицирани кадри за изпълнение на външноикономически и външнотърговски операции на различни равнища на стопанската и административна система на Република България, за звената на банковата система и небанковите финансови институции, централната банка и структурите на Европейския съюз, международни организации и подразделения на Министерството на външните работи, стокови и фондови борси и бюра за обмен на валута.

Завършилите тази специалност могат да заемат следните длъжности:

- финансов мениджър, специалист по международни инвестиции, специалист по външнотърговски и валутни операции, експерт по международни кредити, брокер или дилър, митнически инспектор и др. Завършилите специалността се реализират във всички стопански единици, които установяват и поддържат контакти с чужбина в областта на външната търговия, международната банкова дейност, обмена на услуги, транспортната и спедиционната дейност, международното застраховане, представителствата на чуждестранни фирми, смесените фирми, международния туризъм, международните организации и др.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА

Бъдещите магистри по специалност "Международен бизнес" са подготвени за вземане на управленски решения в бързо изменяща се международна икономическа среда, да формулират концепции и стратегии за развитието на валутния и външнотърговски сектор.

Магистърът по "Международен бизнес" прилага интегрирано получените общотеоретични и специализирани икономически познания в областта на:

- външноикономическата и външнотърговска дейност;
- международния банков мениджмънт и маркетинг, управлението на международен финансов риск;
- финансирането на задгранична предприемаческа дейност,
- политиката и функциите на международните финансови институции,
- спецификата на международните борсови и валутни операции;

- международните публични финанси, действащите програми и политики в рамките на обединеното европейско пространство.

Квалификационната характеристика на специалността "Международен бизнес" за образователно-квалификационна степен "Магистър" с професионална квалификация "Магистър по международен бизнес" е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на ОКС "Магистър", "Бакалавър", "Специалист" и с Правилниците на ЮЗУ "Неофит Рилски".

СТРУКТУРА НА УЧЕБЕН ПЛАН

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 3.8. ИКОНОМИКА

СПЕЦИАЛНОСТ: МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: МАГИСТЪР ПО МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: РЕДОВНА И ЗАДОЧНА

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Глобална икономика 2. Еврепейско стопанство 3. Мита и митническа политика на ЕС 4. Данъчна политика на ЕС 5. Избираема дисциплина I група 6. Избираема дисциплина II група	6.0 5.0 6.0 5.0 4.0 4.0	1. Иновации и иновационна политика 2. Международна конкурентоспособност 3. Управление на международни проекти 4. Избираема дисциплина III група 5. Избираема дисциплина IV група Държавен изпит или защита на дипломна работа	3.0 3.0 3.0 3.0 3.0 15.0
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина от всяка група)	
Избираеми дисциплини I група 1. Регионално сътрудничество и интеграция 2. Фондове на ЕС 3. Международно културно сътрудничество	4.0 4.0 4.0	Избираеми дисциплини III група 1. Международно разделение на труда 2. Устойчиво развитие Избираеми дисциплини IV група 1. Международни капиталови пазари 2. Международна логистика	 3.0 3.0 3.0 3.0
Избираеми дисциплини II група 1. Международен бизнес етикет 2. Европейска банкова система	4.0 4.0		
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНИ ГОДИНИ: 60 КРЕДИТА

ОПИСАНИЕ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Специалност: Международен бизнес
ОКС «Магистър»

ГЛОБАЛНА ИКОНОМИКА

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на съвременната глоболизираща се световна икономика. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като е представен в рамките на разумен компромис между теоретична и практико-приложна информация. Учебното съдържание обхваща междудържавно сравнителните, международните и институционалните характеристики на световната икономика и международните икономически отношения, както и битоващите основни научни концепции за тяхното бъдеще. Разработеният богат текстови материал, казуси и въпроси целят затвърждаването на получените в рамките на лекционния курс познания, тяхното доразвитие и реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Процесът на глобализация. Глобализацията, геополитиката и геоикономиката. Националните икономики в световната икономика. Глобалните икономически цикли. Международната търговия. Сравнителните ценови равнища. Фискалните модели. Бретън Уудска система и нейната еволюция. Световните институции във финансово икономическата област. Валутните курсове и златно валутните резерви. Платежният баланс и външният дълг. Глобализацията и регионализацията. Регионализацията на световната икономика – ЕС. Глобализацията, мениджмънтът и иновационният процес

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕВРОПЕЙСКО СТОПАНСТВО

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да въведе студентите в основните проблеми на Европейската икономическа интеграция и формирането на единното Европейско стопанство. Акцентира се върху етапите на европейската икономическа интеграция, върху предимствата и проблемите при формирането и укрепването на единното европейско икономическо пространство; върху формирането и компетенциите на основните европейски институции; върху формирането и развитието на Единния пазар на Европейската общност; върху формирането и ролята на Единния икономически и валутен съюз; върху общите политики на ЕС. Разглеждат се също международните икономически и търговски връзки на ЕС, ролята му на основен фактор в Световното стопанство. Разглеждат се проблемите, свързани с разширяването на ЕС и трудностите на новоприетите държави при тяхната адаптация към изискванията и стандартите на Единната европейска икономическа общност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предпоставки, условия и развитие на Европейската икономическа интеграция през втората половина на ХХ век. Структура и основни институции на ЕС. Европейският свят в неговото историческо развитие – свят на плурализъм и конкуренция. Идеи и опити за Европейска интеграция през вековете. Предпоставки и условия за Европейската икономическа интеграция след Втората световна война. Основните етапи на

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Европейската икономическа интеграция. Структура и основни институции на ЕС. Общите икономически политики на ЕС. Общата търговска политика на ЕС. Обща валутна и финансова политика на ЕИО и ЕС. Структурни политики на ЕС. Общите политики в областта на енергетиката, индустрията и транспорта. Общата екологична политика на ЕС. Общата образователна политика на ЕС. Трите стълба на ЕС – вътрешно единство и мястото на съюза в световната политика. Трите стълба на Европейската общност – същност и структура. ЕС – основен фактор в международните отношения.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МИТА И МИТНИЧЕСКА ПОЛИТИКА НА ЕС

ECTS кредити: 6

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на митническата политика на ЕС в подкрепа на външнотърговската политика на съюза, също и с цел опазване на сигурността и здравето на гражданите на ЕС. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните форми на митническата политика провеждана чрез митата и на митническия контрол прилаган в Европейския митнически съюз.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на митата като инструмент на митническата политика. Същност и цели на европейската митническа политика и като елемент на европейската външнотърговска политика. Европейски митнически съюз. Обща митническа политика на ЕС. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС с индустриални стоки. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС със селскостопански стоки. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС за опазване на интелектуалната собственост. Митническа политика при външната търговия на страните от ЕС за опазване на сигурността и здравето на гражданите на ЕС. Принципът за свободата на търговията и съвременната митническа политика. Европейски митническа тарифа “Тарик” и обща информационна система “Интрастат”. Международни митнически спогодби и участието на страните на ЕС в тях. Митнически преференции предоставяни от ЕС на отделни страни, групи страни и регион. Митническа политика за защита на икономическите интереси на ЕС. Система и организация на митническия контрол в ЕС. Митническо законодателство и митнически изисквания и процедури относно неговото спазване и прилагането на ефективен митнически контрол

Технология на обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции и семинарни упражнения. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността по време на семинарните занятия, при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА НА ЕС

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на финансите и данъчното облагане в контекста на теорията на общественото благосъстояние, икономическия растеж и устойчивото финансиране, както и с най-важните институционални основи на публичните финанси. Дисциплината

Седмичен хорариум: 3л + 1су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

съдържа информация за данъчните системи на отделните страни, както и информация за източниците за формиране на колективния бюджет на ЕС.

Съдържание на учебната дисциплина:

История на данъчното облагане. Особенности на отделните видове данъчно облагане в ЕС. Класически теории на данъчното облагане. Меркантилизъм и физиократи. Количествена теория на парите и данъчно облагане. Съвременна теория на оптималното данъчно облагане. Кейнсиански теории на данъчното облагане. Теории за съотношението преки косвени данъци. Теория на предлагането и крива на Лафер. Теория на плоското данъчно облагане. Фискална теория на ценовото равнище. Междувремени и международни аспекти на данъчното облагане.

Технология за обучение и оценяване

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

РЕГИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ИНТЕГРАЦИЯ

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Целта на курса е да въведе студентите в основните проблеми на Регионалното икономическо сътрудничество и интеграция и формирането на обща политика за икономическо развитие в даден регион. Акцентира се върху необходимостта от засилено регионално икономическо сътрудничество и възможности за регионална икономическа интеграция, върху предимствата и проблемите при формирането на обща икономическа концепция за региона и евентуално единно икономическо пространство; върху формирането и компетенциите на евентуални общи икономически институции; върху формирането и развитието на Единен пазар в региона; върху формирането на единна инфраструктура; върху общите икономически политики в региона. Разглеждат се също възможностите за общи решения в международните икономически и търговски връзки. Разглеждат се проблемите и трудностите на една обща икономическа политика в региона, свързани с традиционни различия и противоречия на държавите в региона

Съдържание на учебната дисциплина:

Идеи и примери за регионална икономическа интеграция в миналото. Икономическо и търговско сътрудничество в Древността и Средновековието. Икономическо сътрудничество в епохата на Генералната трансформация. Опитите за силова интеграция на Европа в Новото и Най-новото време. Идеи и концепции за европейска интеграция. Регионалната политика на ЕИО и ЕС – Комитетът по регионите, Европейският регионален фонд. Основни региони на икономическо сътрудничество на ЕИО и ЕС. Региони, регионално сътрудничество и икономическа интеграция в съвременното глобално световно стопанство. Примерът на ЕИО и формирането на първите регионални икономически общности в останалия свят. Организации за икономическо сътрудничество и интеграция през втората половина на XX и началото на XXI в. Регионалните икономически обединения в света от края на XX и началото на XXI в. ЕИО и ЕС и другите икономически обединения в света – възможности за разширяване на сътрудничеството. Възможности за регионално, икономическо сътрудничество и интеграция в района на Балканите, Черноморския регион и в зточното Средиземноморие. Възможности и инициативи за регионално икономическо сътрудничество и интеграция в района на Европейския югоизток. България и Балканския регион – възможности за сътрудничество и интеграция.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ФОНДОВЕ НА ЕС

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на финансовите политики на ЕС подкрепящи развитието на интеграцията и кохезията в съюза и постигане на неговите цели. Също така да ги запознае с разпределението, целите и политиките реализиращи се чрез Европейските фондове о техния обем по планови периоди. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните механизми и на разпределени на Европейските публични финанси по отделни фондове и програми и усвояването на тези средства чрез проекти на национално ниво.

Съдържание на учебната дисциплина:

История на европейските фондове. Европейска интеграция: европейски политики и техните финансови инструменти. Правна и институционална рамка на фондовете на ЕС. Европейският бюджет и неговата структура. Разпределение на европейския бюджет по политики, фондове и програми. Разпределение на европейския бюджет по страни. Планови периоди за реализация на цели по фондове и програми. Социален фонд. Регионален фонд. Кохезионен фонд. Фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство. Други фондове на ЕС. Механизъм на отпускане и на усвояване на средствата по европейските фондове за отделните страни. Процедури по утвърждаване и реализация на проекти със средства от фондовете на ЕС. Финансов контрол върху финансовите средства от фондовете на ЕС

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНО КУЛТУРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

ECTS кредити: 4

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на международното културно сътрудничество, като част от политиката на държавата в областта на международните отношения. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката

Съдържание на учебната дисциплина:

Културата и икономическата теория. Културата като социална система. Културата като икономическа система. Културата и нейната специфика – ключови елементи на процеса на европейска интеграция, основан на общи ценности и общо наследство. Културата – жизненоважен елемент в международните отношения. Международно културно сътрудничество и ролята му във външните отношения на ЕС като средство за засилване на международното сътрудничество. Културно многообразие и межкултурен диалог. Методи за сътрудничество в областта на културата. Стратегически дилеми на културната политика и международното културно сътрудничество. Културата – част от главните програми и инструменти за международно сътрудничество. Същност и развитие на културните индустрии и мястото им в международно културно сътрудничество. Европейска програма за култура в глобаризацията свят. Международни културни връзки. Международно културно законодателство.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДЕН БИЗНЕС ЕТИКЕТ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

В курса от лекции са представени в систематизирана форма знания по международен бизнес етикет. Учебната дисциплина има за цел да даде системни знания по основните проблеми на бизнес-комуникациите и бизнес етикета на съвременния етап. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността. Целта е да се изяснят основните проблеми, свързани със същността на личностното общуване и уменията да се общува ефективно, вербални и невербални комуникации, изкуството да се водят преговори, бизнес-етиката, подходите и методите за тяхната реализация, както и свързаните с това теоретични дискусии. При интерпретирането на тези проблеми се отчитат изискванията на националните и международните стандарти. Тематично е свързан с учебни дисциплини като: връзки с обществеността, основи на управлението, организационно поведение, и други дисциплини, свързани със бизнес-комуникацията. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи целят затвърдяване на получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предмет и метод на науката. Културно многообразие и межкултурен. Културата – жизненоважен елемент в международните отношения. Значение и същност на бизнес-комуникациите и международния бизнес етикет. Общуването и комуникациите в организацията. Методи за общуване. Вербални комуникации. Невербални комуникации. Изисквания на международния бизнес-етикет. Изкуството да се печелят преговори. Интуицията – интелектуално умение за водене на преговори и при делово общуване. Бизнес-етика и фирмена култура. Фирмена култура. Правила и етикет на деловите отношения. Особенности на деловото общуване с чуждестранни партньори. Деловите приеми и бизнес-етикета. Комуникационни проблеми в бизнес етикета. Кодекс на професионалното поведение и етика. Процес и правила на комуникациите в бизнес общуването. Европейска програма за култура в глобаризиращия свят Международни културни връзки.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ЕВРОПЕЙСКА БАНКОВА СИСТЕМА

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 1

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на европейската икономическа интеграция, както и с най-важните институционални измерения на Европейския съюз, историята и правните основи на ЕС, свързани с банковата система. Студентите ще бъдат запознати и с особеностите на банковите системи на най-големите страни-членки на ЕС. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и реалното пазарно поведение на финансовите и нефинансовите институции, правителствата, централните банки и институциите на ЕС. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по международни икономически отношения за другите икономически специалности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Начало на западноевропейската икономическа и политическа интеграция. Проблеми на формирането на единен пазар на банкови услуги. Видове банково финансови системи в ЕС. Европейска инвестиционна банка. Платежни системи и банков надзор в ЕС. Банкова система на Великобритания. Германска банкова система. Банкови системи на Франция и Италия. Банкови системи на малките страни в ЕС. Теория на оптималните валутни зони, еврозона. Възникване на теорията на оптималните валутни зони - Робърт

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Мундел. Заместване на регулиращата роля на валутния курс със свободно движение на капитали и работна сила. Други варианти на теорията на оптималните валутни зони. Роля на вътрешните и външни шокове. Проблеми на единния пазар на ЕС. Колективно регулиране на единния пазар на финансови услуги в ЕС. Основни директиви на Европейската Комисия в областта на финансовите пазари. Маастрихтски конвергентни критерии, еврозона. Интеграция на европейските фондови борси. Валутна стабилност и валутна „змия“. Планът „Вернер“. Създаването на единния европейски пазар. Планът „Делор“. Етапи на създаването на еврозоната. ЕЦБ и системата на европейските централни банки, функции на ЕЦБ.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

ИНОВАЦИИ И ИНОВАЦИОННА ПОЛИТИКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на иновациите и иновационната политика. Иновационната дейност не може да се разглежда откъснато от всички останали процеси както на макроикономическо ниво, така и на микроикономическо ниво, а също така и в контекста на развитие на европейското изследователско пространство. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат систематизирани знания и формират умения в тази изключително важна област на съвременната икономика. Анализира се прилагането на интегриран подход към иновациите, специфичните икономически особености, стратегиите за осъществяване на иновационна дейност, иновационната активност и бариерите пред иновациите, европейските практики в иновационната дейност и пр.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение, цел и задачи на учебната дисциплина. Успешният мениджмънт на иновациите и иновационна политика – стратегическа задача в съвременните икономически условия. Иновациите – централен проблем на стратегиите и политиката на развитие на съвременната икономика. Съвременно значение и съдържание. Роля на иновациите и иновационната политика в предприемаческата дейност. Иновационен процес. Етапи на иновационния процес. Класификации на иновациите. Признак на класификация – вид нововъведения. Стратегии за осъществяване на иновационната дейност. Иновационни стратегии на предприятието. Основни стратегии за продуктова иновация. Основни стратегии за технологична и организационно-управленска иновация. Рисков капитал. Иновационните мрежи – новата парадигма за създаване и дифузия на знания и иновации. Иновационните мрежи и позицията на фирмата. Създаване на технологично знание в икономическия процес. Интелигентните мрежи и иновациите. Културни особености на средата. Характеристика на новатора. Иновационна активност и бариери пред иновациите. Преодоляване на бариерите пред иновациите. Информационни потребности и иновационни процеси на “новата икономика”. Иновация и интелектуална собственост. Международно сътрудничество в областта на интелектуалната собственост. Авторско право и сродни на него права. Индустиална интелектуална собственост. Патенти и сродни понятия. Промислен дизайн, марки и географски означения. Лицензиране и трансфер на технологии. Нови тенденции в развитието на интелектуалната собственост. Мениджмънта на иновациите и тенденциите в иновационната дейност. Иновационният мениджър и осъществяване на фирменото поведение. Иновационна култура и иновационна политика. Иновационна активност и най-съществените бариери пред иновациите в България. Изграждане на иновационна инфраструктура в България. Технологични центрове, бизнес-инкубатори и технологични паркове. Развитие на европейското изследователско пространство. Технологичен трансфер. Европейска стратегия за преодоляване на бариерите пред иновациите в Европа. Иновационни програми на Европейския съюз.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща както основни общи проблеми на представянето на една страна на международните пазари, така и специфични проблеми на факторите, определящи равнището на нейната външна търговия, стратегията на съвременната конкурентна борба, както и шансовете на българската експортна продукция да получи признание в европейското икономическо пространство. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Концептуални възгледи за международната конкурентоспособност. Въздействие на външната търговия върху икономическия растеж. Влияние на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) върху конкурентоспособността. Инструментарий за измерване на международната конкурентоспособност. Атрактивност и конкурентоспособност. Модели и зависимости. Националната конкурентоспособност в условията на европейската интеграция. Търговското представяне на България в процеса на трансформация. Детерминанти на националното производство. Факторни условия. Пирамида на конкурентоспособността. Фактори за повишаване на международната конкурентоспособност. Индекс на икономическата свобода. Условия за бизнес. Макроикономическа и фирмена конкурентоспособност. Изоставачи сектори в българската икономика. Успешни и проблемни зони. Система за мониторинг на международната конкурентоспособност

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Лекционният курс по дисциплината в структурно отношение обхваща както основни характеристики на проектите в рамките на ЕС и други международни организации, така и специфични проблеми на тяхното управление в рамките на отделни фирми и компании. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и практико-приложен материал се дава приоритет на практическата страна на разглежданата тематика. Разработеният богат текстови материал, казуси и практически задачи имат за цел да затвърдят получените в рамките на лекционния курс познания, да ги доразвият и потърсят тяхното реално приложение в практиката. Целта на учебната дисциплина е студентите да получат задълбочени знания в разработката и подхода към спечелването на такива проекти, както и в усвояването и реализацията на получените средства, като се запознаят с основните методи на международния и европейския проектен мениджмънт и възможностите за тяхното приложение в съвременните икономически условия.

Съдържание на учебната дисциплина:

Управление на международни проекти. Основни положения. Управление на международни проекти и координиране на операциите. Структурен подход за управление на международни проекти. Основни

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

цели. Основни процеси. Организация на управлението на международни проекти. Проблеми на фирмените култури. Изграждане на информационни системи за управление на международни проекти. Международни стандарти за управление на проекти. Стратегически, ресурсни и персонални изисквания. Донори на международни проекти с българско участие – Световна банка, Американска агенция за международно развитие, ЕС и др. Особенности на подхода. Управление на качеството при изпълнение на проекта. Управление на риска. Управление на средства. Модели за отчитане на разходите по проекта. Сигурност на информацията при управлението на проекти

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНО РАЗДЕЛЕНИЕ НА ТРУДА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината има за задача да представи на студентите основни знания в областта на международното разделение на труда и специално проблемите в областта на теориите и практиката на съвременното международно разделение на труда /МРД/. Материалът е насочен към това в рамките на хорариума да се представят основните теоретични виждания и модели на съвременното международно разделение на труда и практическото разгръщане на МРД в съвременния свят, както и основните проблеми и тенденции в този процес. В рамките на лекционния курс се дават основните теоретични модели и статистически данни разясняващи процесите на развитие на МРД, подкрепено с изучаване и разработване на казуси и задачи по тези модели и статистически данни в рамките на семинарните упражнения и извънаудиторна заетост.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност на международното разделение на труда. Сравнителни преимущества и международното разделение на труда. Обща характеристика на научните теории за международното разделение на труда. Класически теории за международното разделение на труда. А. Смит, Д. Рикардо. Неокласическа теория на международното разделение на труда на Ели Хекшер и Бертил Олин. Основни следствия и критика на неокласическата теория на международното разделение на труда. Неотехнологични теории за международното разделение на труда. "Новите теории" за международното разделение на труда. Основополагащи детерминанти на международното разделение на труда и развитие на международната специализация. Процеси и тенденции Транснационалните компании в съвременното международно разделение на труда. Секторът на промишлеността в рамките на съвременното международно разделение на труда. Секторът на селското стопанство в рамките на съвременното международно разделение на труда. Секторът на услугите в рамките на съвременното разделение на труда. Интензивност и дълбочина на участие на отделните страни и региони в международното разделение на труда. Перспективите на международното разделение на труда в съвременното икономическо развитие.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Вид на изпита: писмен

Курсът има за задача да запознае студентите с основите на теорията на устойчивото развитие, както и с най-важните международни договорености в тази област, с акцент върху позицията на Европейския съюз в областта на устойчивото развитие като глобален социално-икономически проблем. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и реалното пазарно поведение на финансовите и нефинансовите институции, правителствата, централните банки и международните институции, в т.ч. институциите на ЕС. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по международни икономически отношения за другите икономически специалности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Икономическо развитие и околна среда - история. Традиционната макроикономическа теория и устойчивото развитие. Концепцията за устойчивото развитие. Критика на концепцията за устойчивото развитие. Стратегическо устойчиво развитие. Проблеми на устойчивото развитие, свързани с енергетиката. Политика на ЕС в областта на околната среда. Глобалните проблеми и развиващите се страни. Корпоративна устойчивост. Концепцията за чисто производство. Устойчиво развитие, история, принципи, значение. Концепция за устойчиво развитие. Икономически растеж и устойчиво развитие. Критика на концепцията за устойчиво развитие. Политика на ЕС в областта на устойчивото развитие. Корпоративно устойчиво развитие. Стратегия за чисто производство Глобални проблеми в енергетиката. Стратегическо устойчиво развитие

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНИ КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Курсът има за задача да изгради теоретичните основи за разбиране на проблемите, свързани с международните финансови институции (банки, инвестиционни фондове, международни финансови организации, транснационални корпорации и т.н.), ролята на международните капиталови потоци и въздействието на държавното и междудържавното регулиране. Материалът е подбран в съответствие с предвидения хорариум и спецификата на специалността, като в рамките на разумен компромис между теоретичния и емпиричния материал се дава приоритет на връзката между икономическата теория и практическите изисквания, свързани с поведението на фирмите, потребителите и макроикономическите процеси в икономиката. С тази цел се разглеждат някои теми, които не фигурират в учебните програми по микроикономика за другите икономически специалности.

Съдържание на учебната дисциплина:

Международна валутно-финансова система като връзка между националните икономики международните пазари. Отворени икономики, вътрешно и външно равновесие. Ограничения и либерализация: отражение върху външното равновесие и фискално-монетарната политика. Международните финансови институции и движението на капитали. Роля на националните и колективните валути. Валутните курсове и валутните пазари. Международни парични пазари, международна ликвидност. Международни капиталови пазари и фондови борси. Монетарна и фискална политика в условията на отворени икономики. Теории на международните парични и капиталови пазари. Макроикономически теории за страни с отворени икономики. Валутни зони, еврозона, ЕЦБ. МБВР, ЕБВР, ЕИБ и други международни инвестиционни банкови институции. Глобализация на движението на капитали. Проблеми на присъединяването на България към еврозоната. Роля и значение на международното движение на капитали, информация за движението на капиталовите потоци, гарантиране на стабилността на международната валутно-финансова система. Либерализация на международното движение на капитали- изисквания на МВФ, СТО, ЕС, МБВР, ЕБВР и други международни институции. Принцип на условността на МВФ, основни кредитни улеснения на МВФ и основни споразумения между МВФ и България. Международни парични пазари, международна ликвидност, основни международни центрове на търговия с краткосрочни ресурси, МВФ и

международната ликвидност. Борси с международно значение, роля на борсите и системите за електронна търговия за международното движение на капитали, особености на единния пазар на финансови услуги в ЕС- роля на директивите на ЕК. Международни валутни пазари, валутните курсове и движението на капитали- еволюция на политиката на МВФ. Основни стратегии на МБВР в областта на икономическото развитие, основни заеми на МБВР за България, аналитични доклади на МБВР за България. Евровалутни пазари, връзка между европазарите и ограниченията върху движението на капитали.

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.

МЕЖДУНАРОДНА ЛОГИСТИКА

ECTS кредити: 3

Седмичен хорариум: 3л + 0су

Форма за проверка на знанията: текущ контрол и изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: 2

Методическо ръководство:

Катедра Икономика

Стопански факултет

Анотация:

Дисциплината "Международна логистика" има за цел да запознае студентите със същността на логистичната концепция, връзките и зависимостите между логистиката и други функционални области на управлението, елементите и функциите на логистичните системи, основните подходи и методи за управление на логистичните системи, тенденциите, опита и ефекта от функционирането на логистичните системи в различните сфери и отрасли на икономиката в международен план. Задълбочено се изясняват мястото и ролята на участниците в логистичния процес, както и характеристиките на взаимоотношенията помежду им. Разкриват се особеностите на международната логистика. Специално внимание се отделя на техниките и технологиите, използвани в организацията и управлението на международната логистика. Подчертава се значението на интегрираното управление за ефективното функциониране на международната логистика. Дисциплината "Международна логистика" дава знания на студентите за мястото и ролята на логистиката в икономиката и в различните организации, основните подходи и методи за нейното управление, както и със световните тенденции, опита и постиженията на водещи организации в приложението ѝ. Задълбочено се изясняват предметът, обектът и обхватът на Международната логистика в организационен, и международен мащаб. Последователно се разкриват проблемите на стратегическото, тактическото и оперативното управление на логистичните дейности. Разкриват се особеностите на логистичната проблематика в различните отрасли и сфери на международната икономика. Задълбочено се излагат методите за вземане на решения при управлението на снабдяването/производството/операциите и дистрибуцията. Изясняват се основните концепции и технологии за интегрирано управление на логистичните дейности - "Планиране на производствените ресурси" (MRP), "Планиране на ресурсите в сферата на дистрибуцията (ППР)" (DRP) и "Точно навреме (Канбан)" (JIT). Въз основа на богата фактология се илюстрират световните и националните тенденции в развитието на логистиката.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност, цели и задачи на логистиката. Логистиката през годините - развитие на теорията и практиката. Международна логистика. Същност и особености. Международен бизнес и логистика. Посредници в международната логистика - същност, функции. Международен транспорт и застраховане. Логистични канали на снабдяването. Сигурност в международната логистика. Интернационализация на логистиката – транснационални фактори, нови моменти. Интернационализация на логистиката - стратегическо партньорство. Основни задачи на логистиката в условия на Интернет. Интернет като световен тържен център. Управлението на логистичния процес - стратегическо и оперативно-тактическо планиране. Управлението на логистичния процес – управленски решения, информационна система. Съвременни тенденции в развитието на логистиката. Глобална логистика. Интеграция на усилията и интересите чрез международни логистични системи. Логистика и устойчиво развитие. Логистична мрежа и логистични вериги. Влияние на средата. Свободни икономически зони. Физическата дистрибуция в условията на евроинтеграция. Тенденции в развитието на международните транспортни услуги

Технология на обучението и оценяване:

Обучението по учебната дисциплина се извършва под формата на лекции. Дисциплината завършва с изпит. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелната работа на студентите. Оценяват се

знанията, уменията и компетентността при осъществяването на текущия контрол, като от сериозно значение са резултатите, постигнати от поставените задания и тестове.